MODIWL 1A RHAN A: FFEITHLEN I FYFYRWYR - Y DIWYDIANT CIG EIDION

Cig eidion sydd yn gyfrifol am 24% o'r prif gigoedd a gynhyrchir yn y byd.

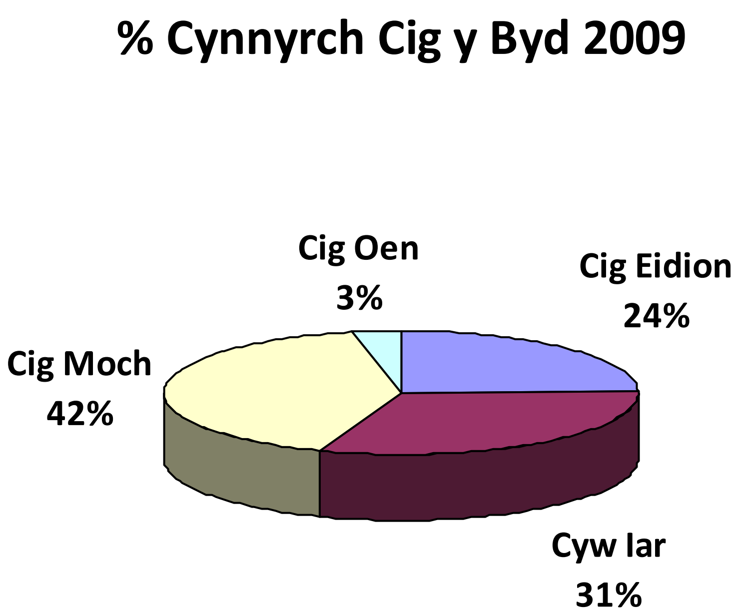

FFIGUR 1 CYNNYRCH CIG EIDION Y BYD 2009 (WWW.FAO.ORG)

Yn 2009 cynhyrchwyd 62.8 miliwn tunnell o gig eidion gan 202 gwlad dros y Byd. O'r rhain roedd 132 gwlad yn cynhyrchu llai na 100,000 tunnell a 11 gwlad yn cynhyrchu mwy na 1,000,000 tunnell (Tabl 1). Yr oedd y 11 gwlad sy'n cynhyrchu mwy na 1,000,000 tunnell yn gyfrifol am 65.6% o'r cyfanswm cynnyrch (www.fao.org a faostat.fao.org). Cynnyrch Prydain yn 2009 oedd 849,860 tunnell.

Gwlad	Miliwn tunnell
Ariannin	3.4
Awstralia	2.1
Brasil	9.4
Canada	1.3
Tsiena	6.1
Ffrainc	1.5
Yr Almaen	1.1
Yr Eidal	1.1
Mecsico	1.7
Ffederaliaeth Rwsia	1.7
Unol Daleithiau America	11.9

TABL 1 : GWLEDYDD YN CYNHYRCHU >1,000,000 TUNNELL CIG EIDION 2009

Rhwng 2000-2009 bu cynnydd o 6.56 miliwn tunnell neu 11.7% yng nghynnyrch cig eidion y Byd (Ffigur 2) gyda'r Unol Daleithiau America, Undeb Ewropeaidd, Brasil a Tsiena y pedair brif uned fasnachu. Er bod maint cynnyrch Gweddill y Byd yn sylweddol, ffigwr cyfansawdd ydyw yn cynrychioli nifer o wledydd nad sy'n gweithredu fel un uned masnachol.

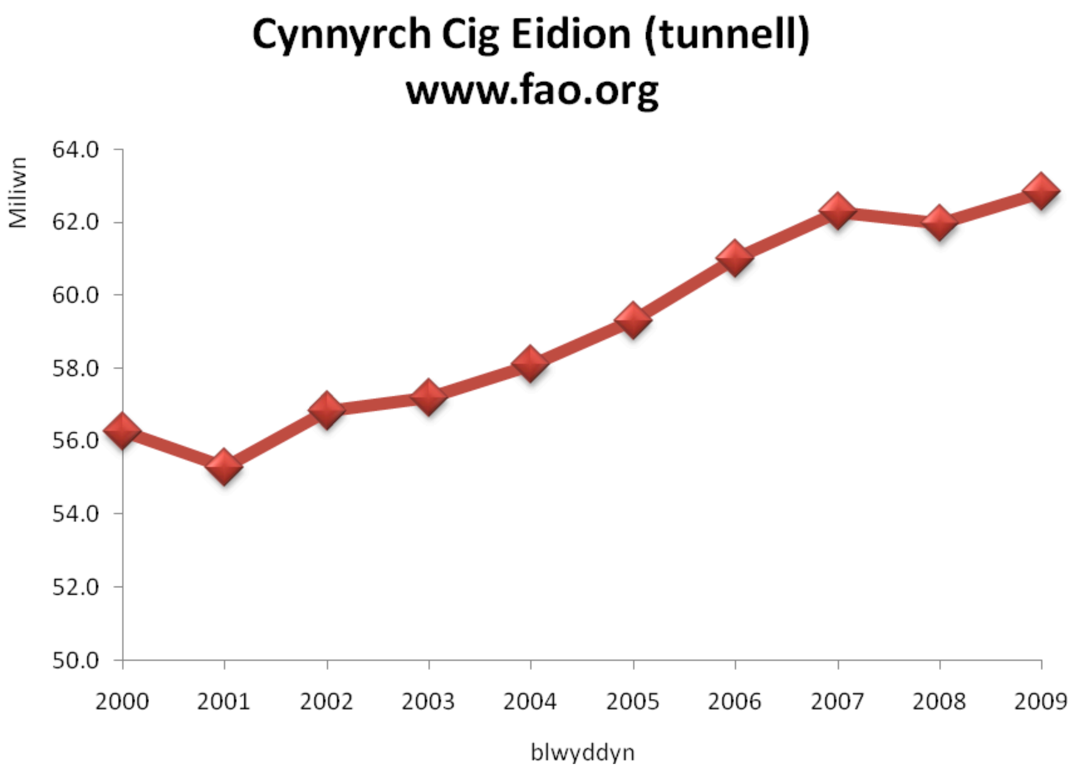

FFIGUR 2 : TUNNELL CYNNYRCH CIG EIDION Y BYD

Brasil, Tsiena a Gweddill y Byd sy'n gyfrifol am y cynnydd mwyaf mewn tunelli (Tabl 2). Gwelwyd gostyngiad yng nghynnyrch yr Undeb Ewropeaidd a Unol Daleithiau America. O'r cynnydd Brasil sy'n gyfrifol am 42.9%, Gweddill y Byd 39.5% a Tsiena 19.3%.

Uned Masnachu	**% newid mewn tunnell cig eidion a gynhyrchwyd 2000-2009**	**Newid mewn tunnell cig eidion a gynhyrchwyd 2000-2009**	**% cyfraniad i cyfanswm codiad cynnyrch dros y Byd**
Ariannin	24.3%	660000	10.1%
Awstralia	8.0%	160010	2.4%
Brasil	42.8%	2816200	42.9%
Tsiena	26.4%	1265625	19.3%
UDA	-3.3%	-406800	-6.2%
Undeb Ewropeaidd	-6.2%	-524834	-8.0%
Gweddill y Byd	13.3%	2592164	39.5%
Y Byd	11.7%	6562365	

TABL 2 : NEWIDIADAU YNG NGHYNNYRCH CIG EIDION Y BYD 2000-2009

Erbyn 2009 mae'r pedair prif uned fasnachu cig eidion yn llawer agosach at ei gilydd o ran maint (Ffigur 3) o'i cymharu â flwyddyn 2000 (Ffigur 4) gyda'r Unol Daleithiau America yn parhau i fod y prif gynhyrchydd ac yna yr Undeb Ewropeaidd, Brasil a Tsiena i ddilyn.

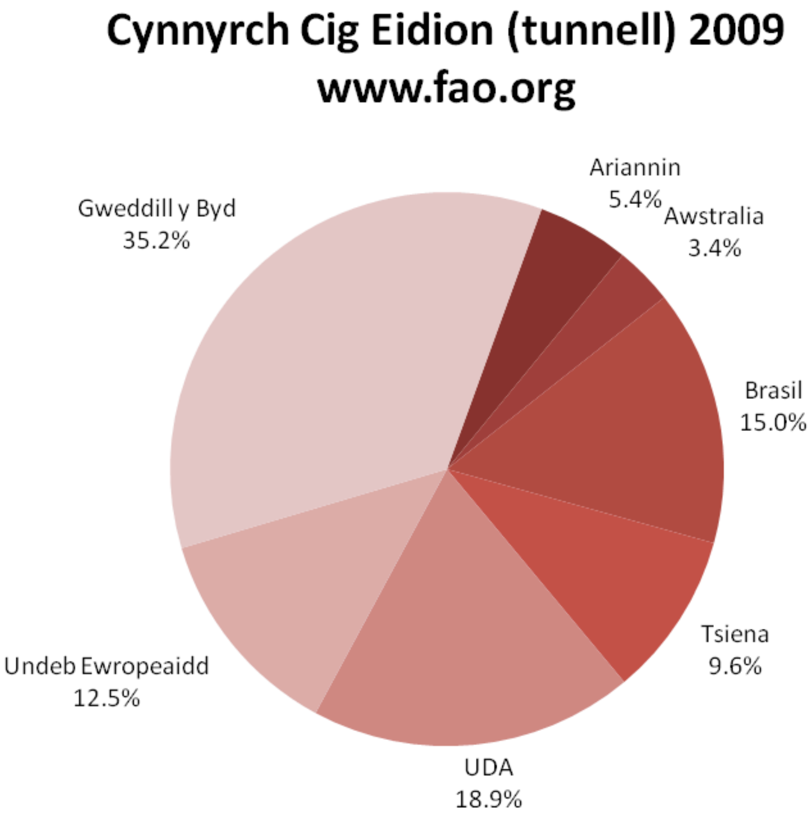

FFIGUR 3 : DOSBARTHIAD CYNNYRCH CIG EIDION Y BYD 2009

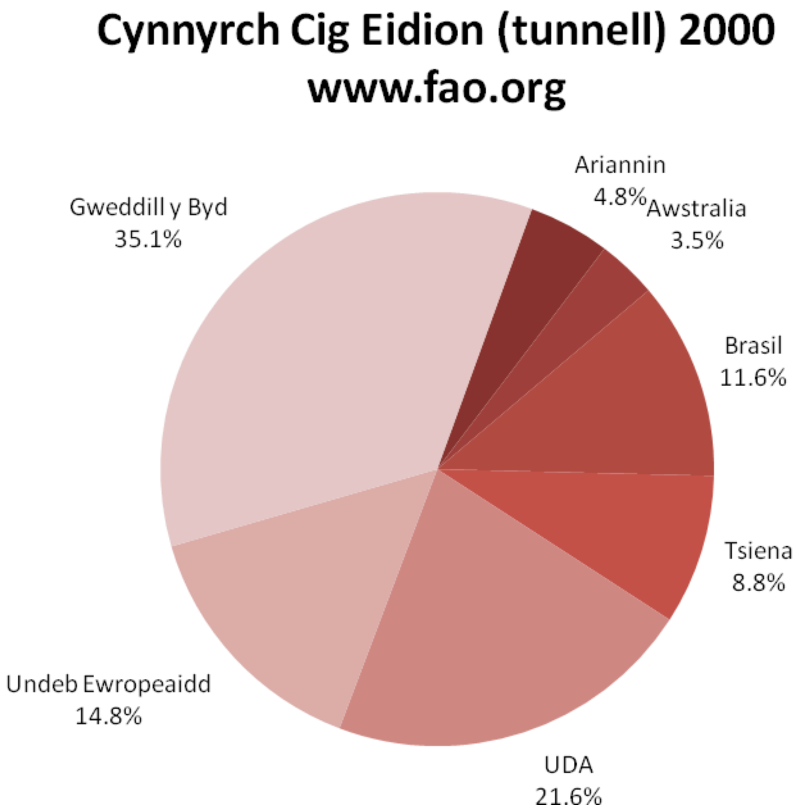

FFIGUR 4 : DOSBARTHIAD CYNNYRCH CIG EIDION Y BYD 2000

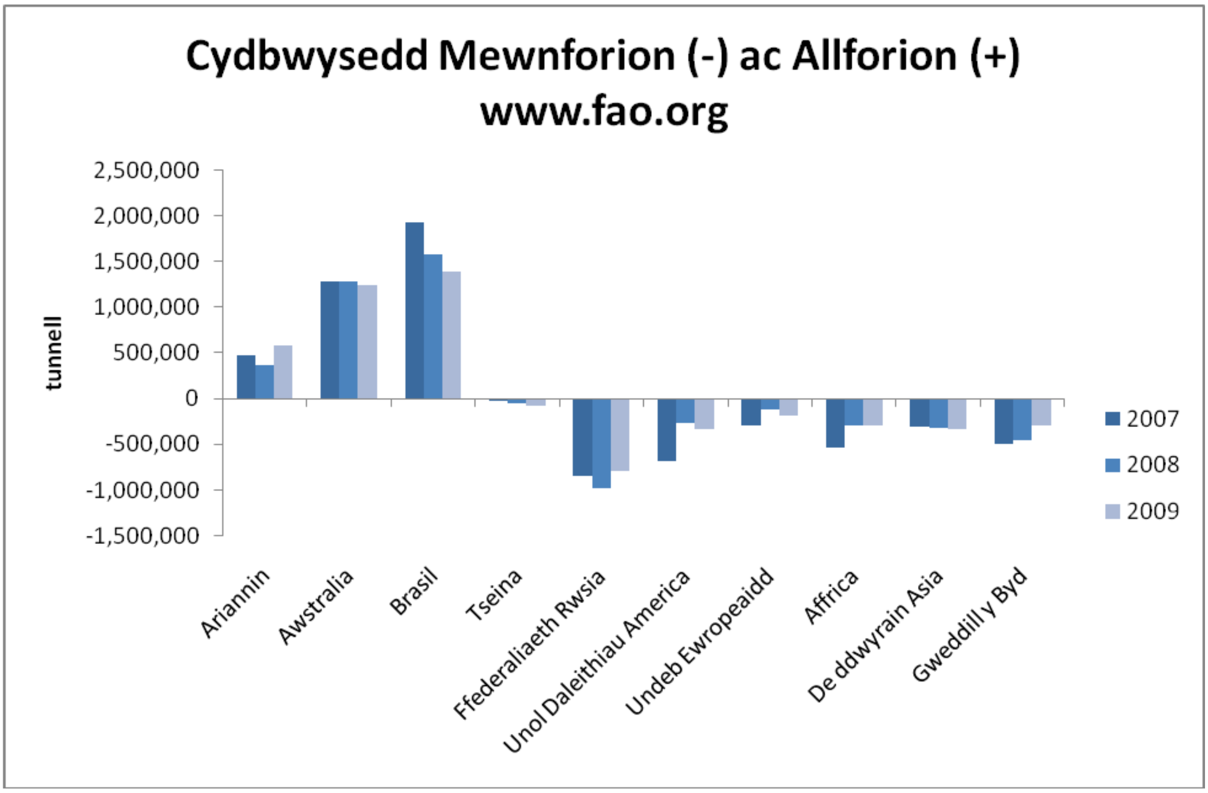

FFIGUR 5 CYDBWYSEDD MEWNFORION AC ALLFORION

Prif allforwyr cig eidion y byd yw'r Ariannin, Awstralia a Brasil. Mae Tsiena fwy neu lai yn hunangynhaliol, Yr Undeb Ewropeaidd yn mewnforio ychydig o gig eidion gyda Ffederaliaeth Rwsia, Unol Daleithiau America, Affrica, De ddwyrain Asia a Gweddill y Byd yn fewnforwyr cig eidion sylweddol. Er mae'r Unol Daleithiau yw un o brif gynhyrchwyr y Byd mae'n mewnforiwr sylweddol hefyd.

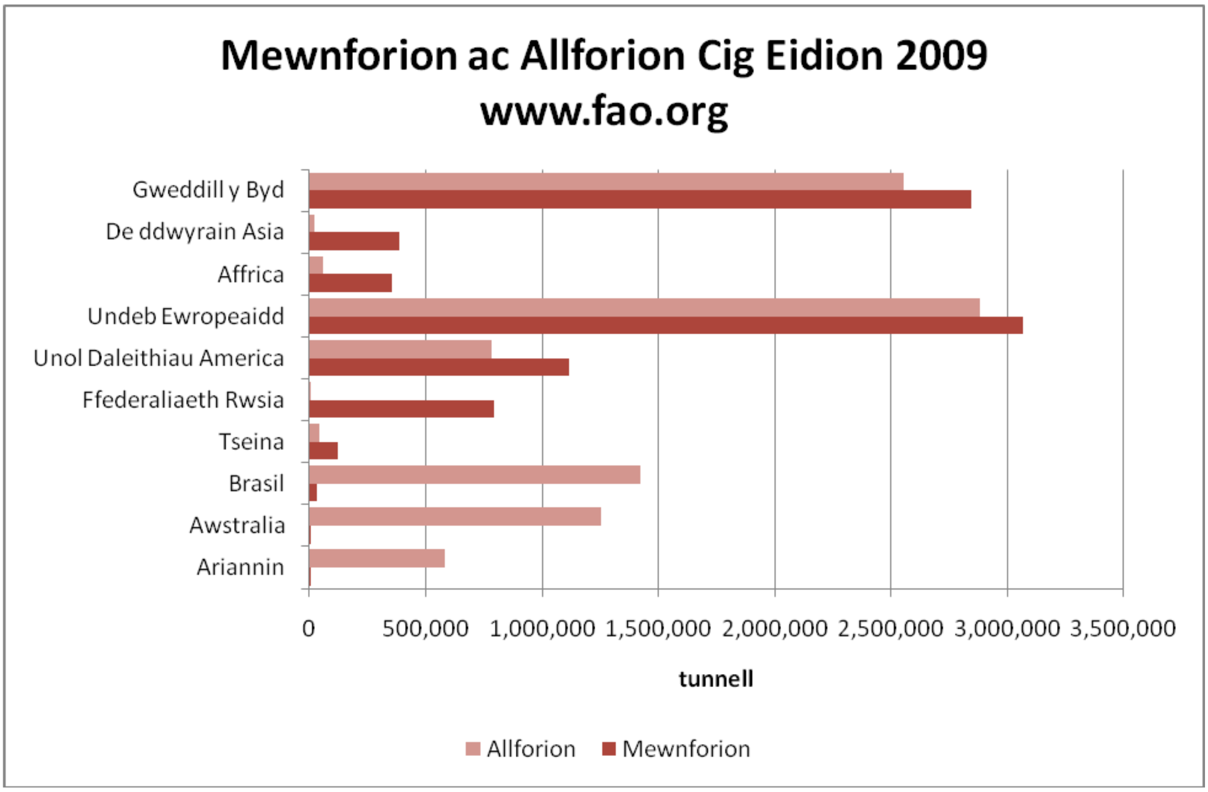

FFIGUR 6 MEWNFORION AC ALLFORION 2009

Cig Eidion o fewn yr Undeb Ewropeaidd

Yr Undeb Ewropeaidd yw yn o'r unedau masnach mwyaf i gig eidion. Serch hynny gostwng yn raddol mae'r cynnyrch yn bennaf oherwydd bod nifer gwartheg yn llai a cost bwydydd yn uwch. Disgwylir i'r cynnyrch parhau i gwympo a mewnforion i godi erbyn 2014.

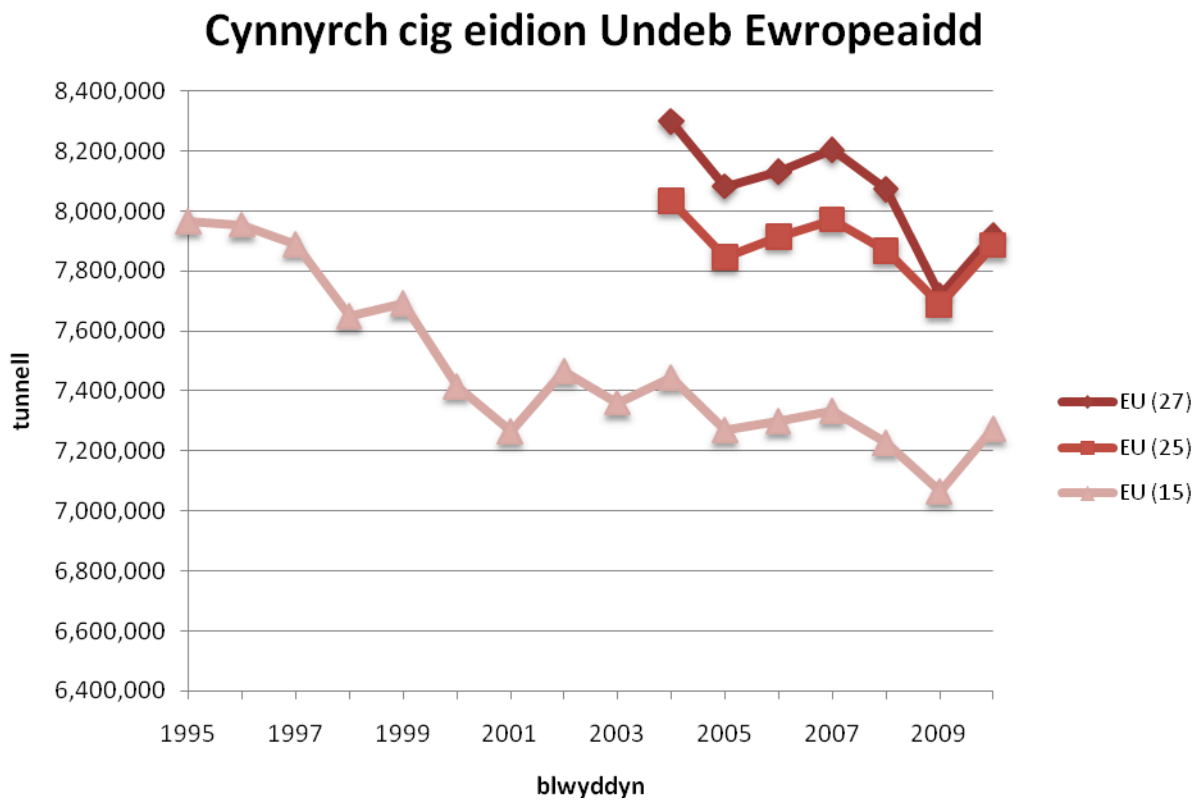

FFIGUR 7 CYNNYRCH CIG EIDION YR UNDEB EWROPEAIDD

SAFLEOEDD WE PERTHNASOL

www.fao.org

FAOSTAT http://faostat.fao.org/site/339/default.aspx

Eurostat http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/